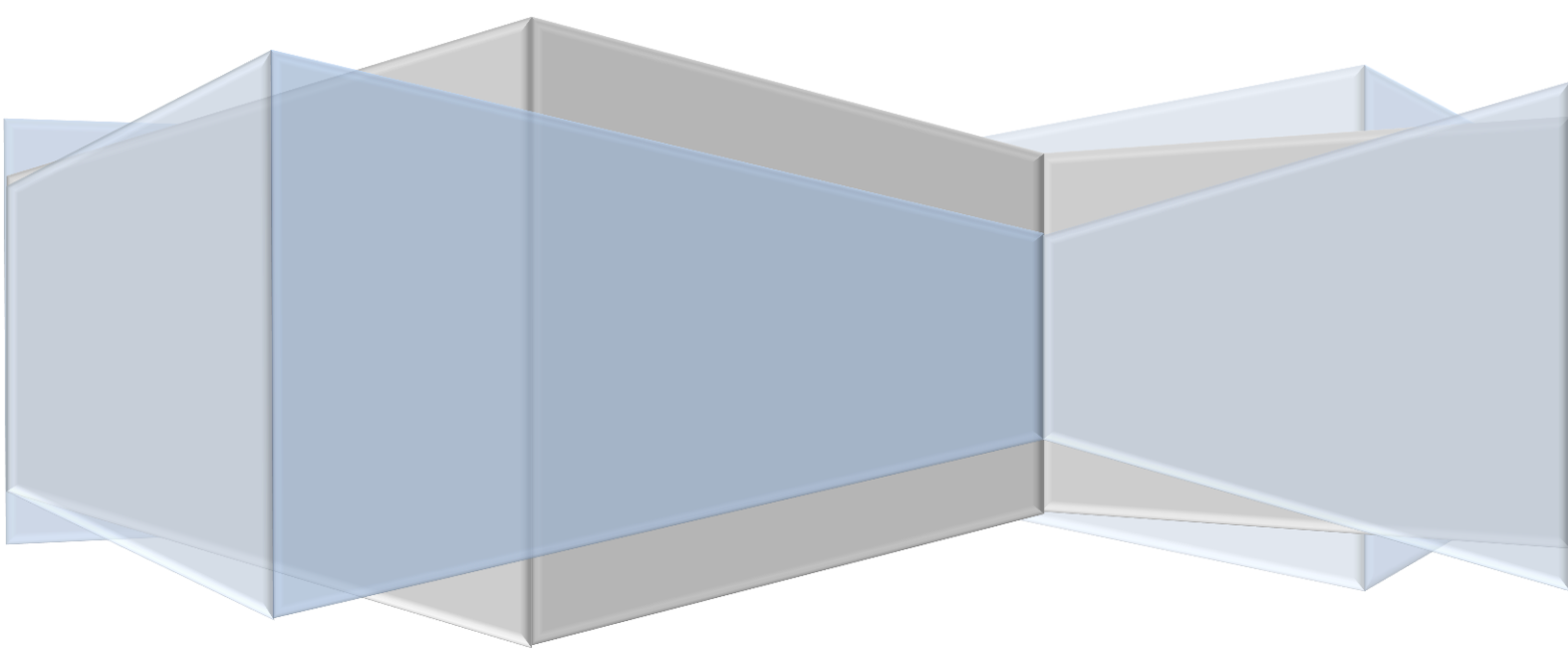
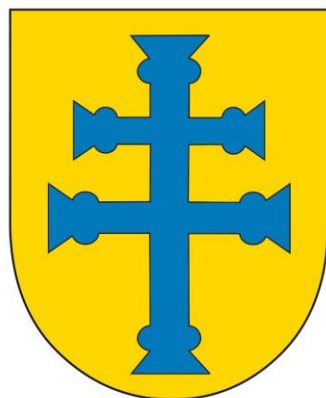

**Prognoza oddziaływania na
środowisko Programu Ochrony
Środowiska dla Gminy Rzeczników na
lata 2016 – 2019 z perspektywą do
roku 2023**

Autorzy opracowania:

Krzysztof Pietrzak

Adam Bronisz

Julita Dworak

Meritum Competence

ul. Syta 135, 02-987 Warszawa

NIP 5262737394

szkolenia@meritumnet.pl, azbest@meritumnet.pl, audyt@meritumnet.pl

www.szkolenia.meritumnet.pl

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	5
2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	5
3. Podstawa prawna opracowania	6
4. Zakres opracowania	6
5. Cele ochrony środowiska uwzględnione podczas opracowania <i>Programu</i>	7
6. Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i>	8
7. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	9
8. Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym	9
9. Stan środowiska obszaru objętego <i>Programem</i>	10
9.1 Wody powierzchniowe	10
9.1.1 Monitoring rzek	11
9.1.2 Wody podziemne	13
9.1.2.1 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych	13
9.1.2.2 Główne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych	14
9.2 Klimat i jakość powietrza	14
9.3 Gleby	15
9.4 Hałas	17
9.5 Pola elektromagnetyczne	17
9.6 Zasoby przyrodnicze	18
9.6.1 Lasy	18
9.6.1.1 Flora	18
9.6.1.2 Fauna	19
9.6.1.3 Obszary chronione	19
9.7 Gospodarka wodno-ściekowa	20
9.7.1 Ujęcia wody	20
9.7.2 Sieć wodociągowa	20
9.7.2.1 Sieć kanalizacyjna	21
9.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	21
9.9 Zasoby geologiczne	22

9.10	Zagrożenia poważnymi awariami	22
10.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	23
11.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	23
12.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w <i>Programie</i>	27
	Spis rysunków	28
	Spis tabel	28

1. Wstęp

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko (dalej: *Prognozy*) jest *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzecznów na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023* (dalej: *Program*). Konieczność opracowania *Prognozy* wynika z faktu, że w *Programie* przewidziano do realizacji przedsięwzięć (zadań) polegających na budowie oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną w 3 lokalizacjach: Rzecznów, Pasztowa Wola oraz Rzechów. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71) ww. zadania zaliczane są do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, zgodnie z art. 47 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn zm.), stwierdzono konieczność opracowania niniejszej *Prognozy*.

2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko dla *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzecznów na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023* została opracowana, ponieważ zadania przewidziane w nim do realizacji tj. budowa oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną są zgodnie z polskim prawodawstwem, zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, co jednocześnie obliguje organ opracowujący dokument do sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tego dokumentu.

Prognoza zawiera informacje o stanie środowiska, istotnych problemach ochrony środowiska oraz możliwym oddziaływaniu na środowisko dokumentu, dla którego jest sporządzana. W przypadku *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzecznów na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023*, elementami środowiska, które wymagają interwencji są powietrze i woda.

Analiza pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko zadań ujętych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzecznów na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023*, którymi są:

1. Budowa ujęcia wody w Grabowcu
2. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy
3. Termomodernizacja budynku OSP w Rzecznowie
4. Termomodernizacja budynku po Szkole Podstawowej w Pasztovej Woli
5. Budowa biblioteki w m. Rzecznów i termomodernizacja filii biblioteki w Pasztovej Woli
6. Budowa oczyszczalni ścieków w Rzecznowie
7. Budowa oczyszczalni ścieków w m. Pasztowa Wola wraz z kolektorem dla m. Pasztowa Wola , Pasztowa Wola Kolonia, Michałów, Płósy
8. Budowa oczyszczalni ścieków w m. Rzechów wraz z kolektorem dla m. Rzechów Kolonia , Stary Rzechów , Podkońce

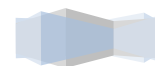
wykazała, że ich realizacja nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Na terenie gminy nie występują żadne formy ochrony przyrody.

3. Podstawa prawna opracowania

Podstawą prawną wykonania *Prognozy* jest art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn zm.).

4. Zakres opracowania

Zakres *Prognozy* wynika z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn zm.) i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo z dnia 25 lipca 2016.r, znak: WOŚ-I.411.206.2016.JD) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie (pismo z dnia 5 lipca 2016 r., znak: ZS.9022.1220.2016JM).

5. Cele ochrony środowiska uwzględnione podczas opracowania Programu

Celami realizacji programu ochrony środowiska jest poprawa stanu i ochrona środowiska, w szczególności:

- poprawa skuteczności zaopatrzenia w wodę,
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- poprawa jakości powietrza wskutek ograniczenia emisji dwutlenku węgla,

przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego. Ujęte w *Programie* cele są spójne z następującymi dokumentami strategicznymi:

I. Strategia Rozwoju Kraju 2020:

1. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka:

a) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko:

- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej;

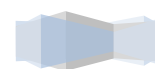
II. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”:

1. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię:

- a) Kierunek interwencji 2.2. Poprawa efektywności energetycznej;
- b) Wzrost znaczenia rozproszonych 2.6. , odnawialnych źródeł energii;

2. Cel 3. Poprawa stanu środowiska:

- a) Kierunek interwencji 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- b) Kierunek interwencji 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- c) Kierunek interwencji 3.4. Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- d) Kierunek interwencji 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy;

- III. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”:
  - 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki
    - a) Działanie 1.2.3. Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu
    - b) Działanie 1.2.4 Wspieranie różnych form innowacji
  - 2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców:
    - a) Działanie 3.1.2. Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
    - b) Działanie 3.2.1. Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów;
- IV. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020:
  - 1. Cel szczegółowy 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej:
    - a) Kierunek interwencji 2.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
    - b) Kierunek interwencji 2.1.3. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
    - c) Kierunek interwencji 2.1.5. Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
    - d) Kierunek interwencji 2.2.1. Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej.

6. Metody zastosowane przy sporządzaniu *Prognozy*

Procedura tworzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko była sporządzana równoległe do realizacji dokumentu podstawowego - Programu Ochrony Środowiska.

Prognozę wykonano w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn zm.)

W niniejszym dokumencie dokonano analizy oddziaływań na środowisko w oparciu o dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi. W przypadku zapisów *Prognozy* zastosowano jakościową analizę macierzową, dzięki czemu możliwe było poddanie ocenie wpływu poszczególnych zadań ujętych w *Programie* na środowisko

7. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Aby realizacja zadań zawartych w *Programie* przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

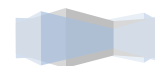
Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w *Programie* zadań, w tym:

- o określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- o ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- o analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring realizacji planu będzie prowadzony z wykorzystaniem wzoru sprawozdania znajdującego się w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzecznów na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023* – (tabela nr 9.) Do końca lutego każdego roku kalendarzowego wyznaczony przez Wójta Gminy Rzecznów pracownik Urzędu Gminy uzupełni wzór sprawozdania, a następnie przeanalizuje, czy zadania są realizowane zgodnie z założonym harmonogramem i czy występują trudności w ich realizacji. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji Planu a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

8. Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym

Program nie przewiduje realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne.

9. Stan środowiska obszaru objętego *Programem*

9.1 Wody powierzchniowe

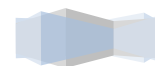
Gmina Rzecznów położona jest w zlewni Wisły i posiada bardzo ubogą sieć hydrograficzną. Odwadniana jest przez następujące ciek: Krępianka (ciek II rzędu, lewobrzeżny dopływ Wisły), Dopływ spod Kolonii Pasztowa Wola (ciek III rzędu), Dopływ spod Rzechowa (ciek III rzędu), Dopływ spod Kotłowacza (ciek III rzędu) oraz Dopływ spod Grechowa (ciek IV rzędu).

Krępianka, będąca najdłuższym ciekim na terenie gminy, osiąga 8,05 km długości. Źródła rzeki znajdują się w okolicy miejscowości Rzechów. Nieuregulowane koryto Krępianki, posiada dwa dopływy: Dopływ spod Rzechowa (3km) oraz Dopływ spod Kotłowacza (5km), w całości należące do sieci hydrograficznej Gminy Rzecznów. W północno – zachodniej części gminy, na wysokości 192 m. n . p .m. swoje źródła bierze niewielka rzeka, będąca dopływem Iłżanki - Dopływ spod Kolonii Pasztowa Wola. Ciek IV rzędu o nazwie Dopływ spod Grechowa stanowi dopływ Wolanki. Jest zlokalizowany w południowo – wschodniej części gminy, a jego długość na terenie gminy to zaledwie 1,67 km.

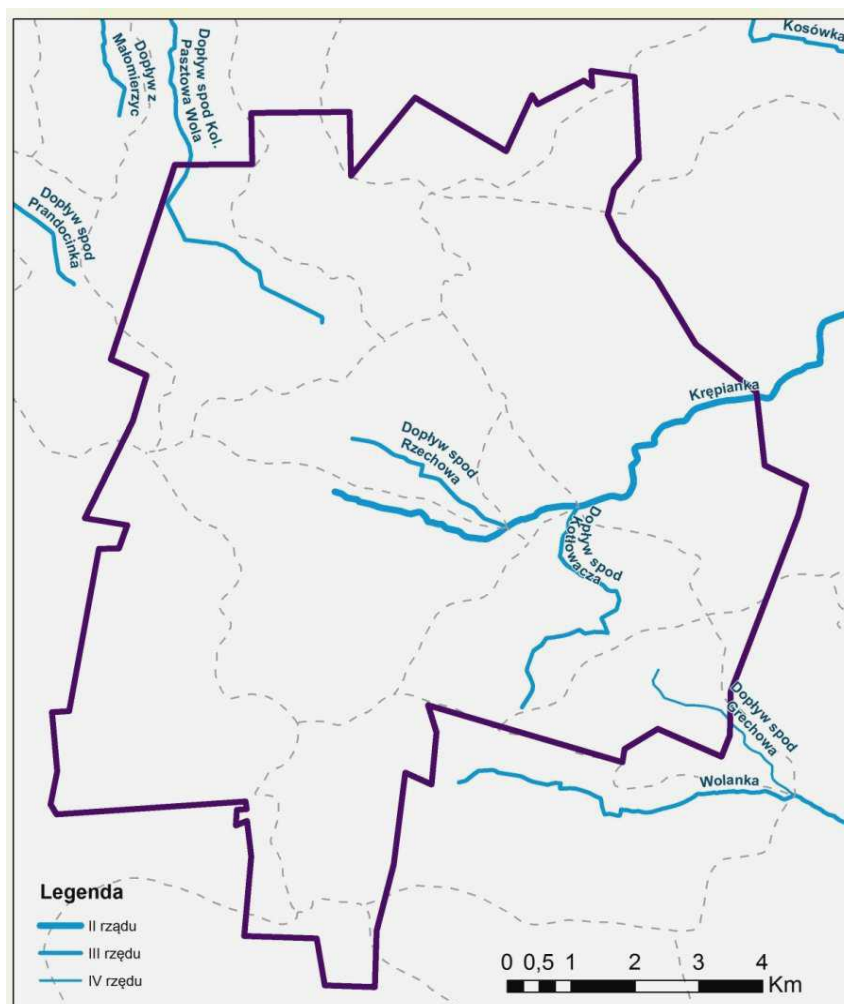
Cieki wodne na terenie gminy odcinkowo przepływają pod powierzchnią terenu, co dowodzi występowania na tym terenie zjawisk krasowych¹.

---

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

Rysunek 1. Cieki powierzchniowe i działy wodne na terenie Gminy Rzecznów

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

9.1.1 Monitoring rzek

Zestawienie i podsumowanie wyników monitoringu wód powierzchniowych na terenie Gminy Rzecznów stanowi Tabela 1. Stan ogólny rzeki Krepianki JCW oceniony w roku 2014 zostały określony jako zły.

Tabela 1 Wyniki ocen Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) badanych w 2014 roku.

Nazwa ocenianej JCW	Kod ocenianej JCW	Kod reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Nazwa reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Silnie zmieniona lub sztuczna JCW (T/N)	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN JCW
Krępianka	PLRW200 01623529	PL01S0701_1065	Krępianka - Solec (ujście do Wisły)	N	II stan db. /potencjał db.	II stan db. /potencjał db.	II stan db. /potencjał db.	UMIARKOWANY	brak	ZŁY

Źródło: WIOŚ w Warszawie

9.1.2 Wody podziemne

Na terenie Gminy Rzecznów występują trzy główne poziomy wodonośne: jurajski, kredowy i czwartorzędowy. Pierwszy poziom wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych, posiada zwierciadło swobodne, które występuje od 1 m p.p.t. w obrębie dolin rzecznych do 10 m p.p.t. w rejonie wysoczyzny w południowej części terenu. Czwartorzędowy poziom wodonośny budują zawadnione piaski i żwiry dolin rzecznych, dolin kopalnych oraz pokryw fluwioglacjalnych. W utworach kredowych występują wody o charakterze szczelinowo - porowym, o zwierciadle zarówno napiętym jak i swobodnym, znajdującym się na głębokości 2 - 23 m p.p.t. Kredowy poziom wodonośny zbudowany jest z margli, wapieni, opok i piaskowców. W utworach jurajskich natomiast znajdują się wody szczelinowe i szczelinowo - krasowe o zwierciadle napiętym i swobodnym, występujące na głębokości 2 – 59 m p.p.t.

Na terenie gminy eksploatowane są 2 ujęcia wodne wód głębinowych tj. w Wólce Modrzejowej i Rzecznowie. Ujęcie wody wgłębnej w Wólce Modrzejowej, ma wydajność 250 m³/dobę, natomiast ujęcie w Rzecznowie wydajność aż 700 m³/dobę².

9.1.2.1 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Na terenie gminy wyróżnia się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) - GWZP nr 405 – Niecka Radomska oraz GWZP nr 420 Wierzbica - Ostrowiec. W północnej, wschodniej oraz centralnej części gminy znajduje się GZWP nr 405, który tworzą wspomniane górnokredowe margle, opoki i gezy, lokalnie z wkładkami piaskowców, a w spągowej części także piaskowce glaukonitowe cenomanu. Wody podziemne charakteryzują się tu strefowością w profilu pionowym. Współczynniki filtracji osiągają wartości od 0,1 do 90,0 m/d. Wyższe parametry filtracji i większa miąższość warstwy wodonośnej występują najczęściej w strefach uskokowych, dolinach rzecznych i obniżeniach morfologicznych terenu. Warstwami izolującymi są ility trzeciorzędowe oraz glacialne gliny zwałowe. Główne kierunki przepływu wód podziemnych są skierowane ku Wiśle. W południowej części gminy zalega Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 420 Wierzbica – Ostrowiec, który tworzą, również wspomniane, górnourajskie wapienie i margle³.

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

Tabela 2. Charakterystyka GZWP na terenie Gminy Rzecznów

Nazwa zbiornika	Nr zbiornika	Całkowita powierzchnia [km ²]			Typ zbiornika	Średnia głębokość [m]	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne	
		GZWP	ONO	OWO			tys./m ³ /d	l/s/km ²
Niecka Radomska	405	3 220	400	1 770	szczel.-porowy	200	350	3,65
Wierzbica – Ostrowiec	420	614	175	-	szczel.-krasowy	< 100	130	2,44

Źródło: Program Ochrony Przyrody dla Powiatu Lipskiego

9.1.2.2 Główne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych

Głównym źródłem zanieczyszczeń, zwłaszcza dla wód powierzchniowych są niewłaściwie stosowane środki ochrony roślin oraz nawozy, w tym także bogate w związki azotu nawozy naturalne (gnojowica i obornik). Dużym zagrożeniem jest także nieuregulowana gospodarka ściekowa - brak kanalizacji, nieszczelne zbiorniki bezodpływowe.

9.2 Klimat i jakość powietrza

Badanie i ocena jakości powietrza jest realizowana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w oparciu o przepisy art. 85-95 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.). Powyższe przepisy wraz z rozporządzeniami Ministra Środowiska: z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032) i z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031) definiują system monitoringu powietrza, określają zakres i sposób badania jakości powietrza, określają minimalną liczbę stacji oraz metody i kryteria oceny.

Gmina Rzecznów charakteryzuje się stosunkowo dobrym stanem powietrza atmosferycznego. Na terenie gminy nie ma zakładów przemysłowych silnie zanieczyszczających powietrze atmosferyczne, ale o jego jakości decydują także zanieczyszczenia pochodzące z ośrodków przemysłowych zlokalizowanych poza terenem gminy, w szczególności w Radomiu i województwie świętokrzyskim (w powiecie starachowickim i skarżyskim). Na terenie powiatu lipskiego nie ma punktów pomiarowych

dla zanieczyszczeń powietrza. Najbliższe stanowisko pomiarowe na terenie województwa mazowieckiego znajduje się w Radomiu w odległości około 50 km w kierunku północnym. W 2015 r. WIOŚ w Warszawie prowadził badania pomiaru stężeń jednak wyniki pomiaru są mocno uogólnione ze względu na uśrednienie ich dla całej strefy mazowieckiej, w której znajduje się gmina. Można założyć, że wyniki dla Gminy Rzecznów były lepsze, aniżeli te zaprezentowane, w których zanotowano przekroczenie normy dobowej dla pyłu PM10 - strefie nadano klasę C. Również poziom stężeń pyłu PM2.5 został przekroczony, w wyniku klasyfikacji strefa mazowiecka otrzymała klasę C. Ponadto poziomy stężenia benzo(α)pirenu w pyłe PM10 były bardzo wysokie, szczególnie w sezonie grzewczym. Strefa mazowiecka w wyniku klasyfikacji otrzymała klasę C. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), benzenu (C₆H₆) oraz metali ciężkich badania wykazały poziomy zgodne z ustalonymi normami (Tabela 3).

Tabela 3. Klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	C	C

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie mazowieckim, Raport za rok 2015, WIOŚ 2016.

Klasa A – jeżeli stężenia substancji na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych bądź poziomów docelowych;

Klasa C – jeżeli stężenia substancji na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony

9.3 Gleby

Na terenie Gminy Rzecznów zdecydowanie dominują gleby bielice i pseudobielice, występujące głównie w jej centralnej części. Na północnych i południowych krańcach gminy występują dwa rozproszone kompleksy gleb brunatnych wylugowanych. W dolinie Krępianki lokalnie występują mady oraz gleby murszowe i murszowo torfowe, jednak ze względu na niewielkie arealy, nie mają one większego znaczenia rolniczego. Mimo obecności skał węglanowych w podłożu, brak jest rędzin

w strukturze glebowej gminy. Na południowym wschodzie gminy pomiędzy Siennem, a Rzecznowem znajduje się spory kompleks czarnych ziem zdegradowanych, które dają niemal najłabszy w gminie kompleks przydatności rolniczej (zbożowo-pastewny mocny). Słabszy kompleks przydatności rolniczej znajduje się jedynie na południowy wschód od miejscowości Ciecierówka (zbożowo-pastewny słaby)⁴.

Tabela 4. Gleby na terenie Gminy Rzecznów

Symbol	Rodzaj gleby	Powierzchnia	
		ha	%
A	Bielicowe	6810,3	59,76
Bw	Brunatne wylugowane	2617	22,96
D	Czarne ziemie właściwe	52,34	0,46
Dd	Czarne ziemie właściwe deluwialne	14,08	0,12
Dz	Czarne ziemie zdegradowane	653,64	5,74
F	Mady	120,61	1,06
G	Gleby glejowe	54,44	0,48
M	Gleby murszowo – mineralne	233,5	2,05
Rb	Rędziny brunatne	0	0,00
Rc	Rędziny czarnoziemne i szare	0	0,00
T	Torfowe i murszowo – torfowe	63	0,55
	Gleby o niewykształconym profilu	771,50	6,77
E	---	5,44	0,05
		11395,85	100,00

Źródło: Mapa glebowo-rolnicza z zasobu WODGIK

Gleby na obszarze gminy charakteryzują się dobrą przydatnością do produkcji rolniczej. Najwartościowsze gleby (III i IV klasa bonitacyjna) położone są w dużym zwartym kompleksie w zachodnio-środkowej części gminy. Są to gleby wytworzone na utworach lessowych i lessopodobnych, które dają kompleksy przydatności pszennej dobrej lub bardzo

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

dobrej. Na pozostałym obszarze gminy przeważają kompleksy żytne, głównie bardzo dobre i dobre. Największy udział w strukturze gruntów ornych stanowi klasa III (36,4%), a następnie klasa bonitacyjna IVa (23 %) i IVb (18,6 %). Grunty orne klasy II stanowią zaledwie 3,4%, klasy V - 12,9%, VI – 0,005%⁵.

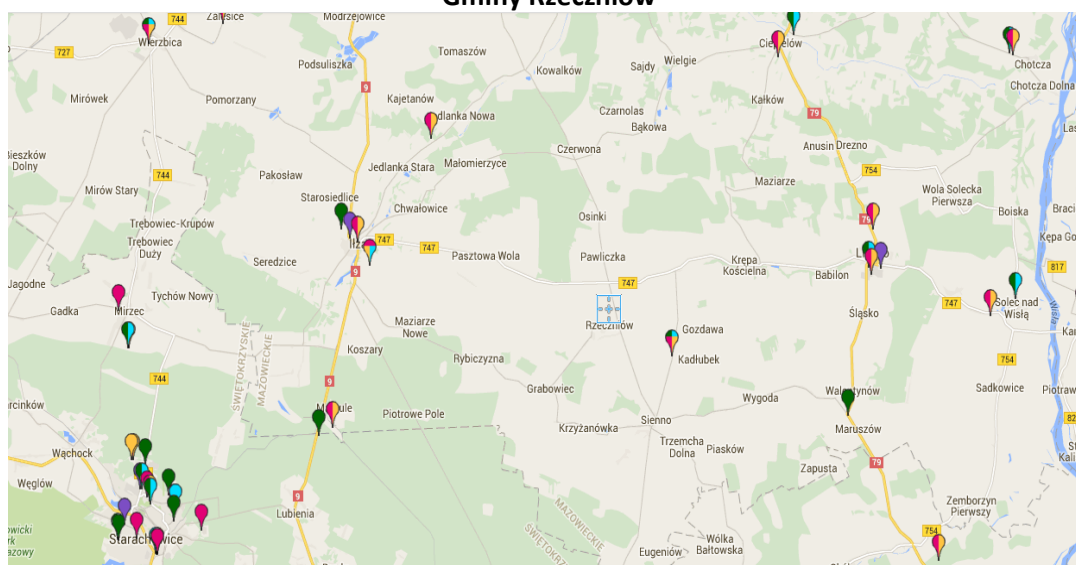
9.4 Hałas

Do głównych źródeł hałasu w Gminie Rzecznów należą komunikacja oraz obiekty usługowe i przemysłowe związane z produkcją rolną. W Gminie Rzecznów nie występuje żaden zakład przemysłowy. Przez teren gminy przebiega jeden szlak komunikacyjny w randze drogi wojewódzkiej – DW nr 747 Solec – Iłża. Hałas komunikacyjny należy co prawda do źródeł o najwyższych parametrach, ale ze względu na słabo rozwiniętą sieć drogową odgrywa on znikome znaczenie. Przez teren gminy nie przebiega linia kolejowa.

9.5 Pola elektromagnetyczne

Gmina Rzecznów jest gminą wiejską, o małej gęstości zaludnienia. Jedynym źródłem fal elektromagnetycznych jest maszt radiowy Emitel w miejscowości Sienno, znajdujący się na działce 97/2⁶. Z monitoringu prowadzonego przez WIOŚ wynika, że poziom PEM na obszarze całego województwa mazowieckiego nie został przekroczony.

Rysunek 2 Lokalizacja najważniejszych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w okolicy Gminy Rzecznów

Źródło: www.beta.btsearch.pl (dostęp z dnia 22.06.2016)

⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

⁶ www.beta.btsearch.pl (dostęp z dnia 22.06.2016)

9.6 Zasoby przyrodnicze

9.6.1 Lasy

Ze względu na stosunkowo dobre gleby i dobre warunki klimatyczne sprzyjające rozwojowi rolnictwa, cały powiat lipski charakteryzuje się wyjątkowo niską lesistością, kształtującą się w 2014 roku na poziomie 21,4%. Na tym tle Gmina Rzecznów posiada nieco niższy wskaźnik lesistości 16,9%⁷ (1745,371 ha) i znacznie niższy niż jego wartość dla Polski (29,4%)⁸. W strukturze własności przeważają lasy państwowe, nie ma na terenie gminy lasów stanowiących własność Gminy Rzecznów.

Lasy w Gminie Rzecznów, wg. Regionalizacji Przyrodniczo - Leśnej Polski⁹, są położone w krainie Wyżów Środkowo – Polskich. Występują one w dwóch kompleksach tj. na wschód od miejscowości Ciecierówka, oraz na zachód od miejscowości Grabowiec. Lasy państwowe są podporządkowane Nadleśnictwu Marcule. Na obszarze nadleśnictwa przeważają drzewostany jednogatunkowe, głównie sosnowe. Drzewostany olsowe występują jedynie w dolinie Krępianki. Lasy Nadleśnictwa Marcule narażone są na niekorzystne oddziaływanie czynników biotycznych i abiotycznych. Za najbardziej uciążliwe, chociaż występujące ze stosunkowo niewielkim nasileniem, należy uznać oddziaływanie emisji przemysłowych. Istotne jest oddziaływanie dużych ośrodków przemysłowych leżących w większych odległościach – Tomaszów Mazowiecki, Piotrków Trybunalski i Zagłębie Bełchatowskie, Górny Śląsk, Kraków, Ostrowiec Świętokrzyski i Zagłębie Siarkowe¹⁰.

9.6.1.1 Flora

Ze względu na stosunkowo niewielką lesistość Gminy Rzecznów roślinność nieleśna pełni ważną funkcję przyrodniczą. Szczególną rolę odgrywają zbiorowiska łąkowe, torfowe i szuwarowe w dolinach rzek. Uzupełnieniem szaty roślinnej są występujące fragmenty borów świeżych i mieszanych, grądów na obszarach wzniesionych oraz łągów jesionowo-olsowych w dolinach rzecznych.

W drzewostanie dominuje sosna, dąb i brzoza. Rzadziej spotkać można jodłę, modrzew i świerk. Dużo bogatsze jest runo leśne, w którym znajdziemy m.in.: krzewy

⁷ Główny Urząd Statystyczny – Statystyczne Vademecum Samorządowca (2015)

⁸ Bank Danych Lokalnych, GUS (dane za rok 2014

⁹ „Regionalizacja Przyrodniczo-Leśna Polski” Roman Zielony, Anna Kliczkowska, wyd. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, 2012

¹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

jałowca, jarzębiny, paprocie, wrzose, konwalie oraz borówki czarne i poziomki. Starsze drzewostany na obszarze gminy występują sporadycznie, przeważają lasy młode w wieku 40-60 lat. W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu często spotykać można zbiorowiska olchowe, natomiast same brzegi rzek i zbiorników wodnych porasta roślinność szuwarowa, w tym trzcina pospolita, pałka wodna oraz tatarak.

W strukturze przestrzennej dominują nieleśne zbiorowiska roślinne związane z gruntami ornymi oraz półnaturalne łąki i pastwiska. Ich różnorodność wyraża urozmaicenie siedlisk i różny stopień ich wykorzystania. Roślinność łąkowa w gminie to głównie różne gatunki wieloletnich traw, turzyc i roślin motylkowych. Spotkać można wiechlinę łąkową, życicę trwałą, kostrzewę czerwoną oraz mietlicę pospolitą.

Wśród roślin uprawnych, w strukturze zasiewów dominują zboża i ziemniaki. Uprawom zbożowym towarzyszą głównie chwasty zbożowe tj.: stokłosa żytnia, kąkol polny oraz wyka drobnokwiatowa. Roślinom okopowym towarzyszą natomiast portulaka pospolita i włośnica zielona. Ponadto na terenie gminy można spotkać charakterystyczne chwasty ruderalne m.in.: bylice pospolitą, pokrzywę żegawkę, czy wiechlinę roczną.

Zadrzewienia na terenie Gminy Rzecznów zajmują niewielką powierzchnię i występują w kilku formach: przywodne – w dolinie rzeki Krępianki, przydrożne, śródpolne, przyzagrodowe, pozostałe (cmentarze, parki)¹¹.

9.6.1.2 Fauna

Fauna Gminy Rzecznów jest stosunkowo uboga. Można tu spotkać gatunki powszechnie występujące takie jak: zając, lis i bażant. Ponadto w sąsiedztwie kompleksów leśnych m.in. na północ od miejscowości Michałów występują sarny, jelenie i dziki. Na pozostałym obszarze gminy, użytkowanym rolniczo, występują gatunki charakterystyczne dla siedlisk polnych i łąkowych, głównie gryzonie, w tym: mysz polna, nornica, a nad wodami piżmak zwany szczurem piżmowym i karczownik, pospolicie zwany „szczurem wodnym”¹².

9.6.1.3 Obszary chronione

Żaden teren na obszarze gminy nie został objęty ochroną obszarową na mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004.(Dz.U. 2016 poz. 672 z późn. zm.) Na terenie

¹¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

¹² Ibidem

gminy nie ustanowiono także, żadnego pomnika przyrody. W związku z tym jedyną formą ochrony przyrody prowadzoną na terenie gminy jest ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, występują tu łasice, borsuki i kuny, oraz sezonowo łosie.

9.7 Gospodarka wodno-ściekowa

9.7.1 Ujęcia wody

Na terenie gminy występują 2 ujęcia wodne wód głębinowych : w Wólce Modrzejowej i Rzecznowie. Ujęcie wody wgłębnej w Wólce Modrzejowej, o średniej wydajności 187,52 m³/dobę i zasilane jest pompą o mocy 18kW. Natomiast ujęcie w Rzecznowie o wydajności 565m³/dobę zasilane jest dwoma pompami o mocy 10kW każda. Obydwa ujęcia pokrywają w pełni gminne zapotrzebowanie m.in. na wodę pitną¹³. Ze względu na niskie ciśnienie w sieci wodociągowej, spowodowane dużymi odległościami między punktami poboru, a punktami odbioru wody, konieczna jest dobudowa kolejnego ujęcia wody.

Tabela 5. Ujęcia wody w Gminie Rzecznów

Lp.	Lokalizacja	Strefa ochrony bezpośredniej	Głębokość studni [m]	Q śr. dob [m ³ /d]	Q max. dob. [m ³ /d]	Q max. h. [m ³ /d]
1.	Wólka Modrzejowa	10 m	70,0	187,52	250,97	20,0
2.	Rzecznów	8 m	100,0	565,0	701,0	64,0

Źródło: Starostwo Powiatowe w Lipsku

Powyższe studnie posiadają ważne pozwolenia wodnoprawne wydane przez Starostę Lipskiego (znak IOŚiR-6341/3/2013 z dnia 14.01.2013r. ważne do 31.12.2023r. dla ujęcia wody w Wólce Modrzejowej oraz znak IOŚiR-6210/26/06 z dnia 28.12.2006r., ważne do 31.12.2016r. dla studni w Rzecznowie).

9.7.2 Sieć wodociągowa

W gminie długość sieci rozdzielczej wynosi ponad 88,3 km i podłączonych jest do niej 1379 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z sieci wodociągowej korzystało 3846 osób, co oznacza, że 84,2% ludności Gminy Rzecznów korzysta z sieci wodociągowej. W 2014 roku do gospodarstw domowych dostarczono

¹³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

88,7 dam³ wody. Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca wyniosło 19,4 m³¹⁴.

9.7.2.1 Sieć kanalizacyjna

Infrastruktura kanalizacyjna w gminie, podobnie jak w pozostałych gminach wiejskich powiatu jest wyjątkowo słabo rozwinięta. Sieć kanalizacyjna ma długość zaledwie 15,7 km i posiada jedynie 285 przyłączy. W większości gospodarstw domowych ścieki gromadzone są w przydomowych zbiornikach. (szambach), gdzie często pojawia się problem nieszczelności zbiornika. Zanieczyszczenia okresowo wywożone są do oczyszczalni w Rzecznowie lub trafiają do przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2014 roku z kanalizacji korzystało 24% mieszkańców Gminy Rzecznów¹⁵.

Na terenie gminy działa biologiczna oczyszczalnia ścieków typu BIOBLOK o przepustowości do 200 m³/dobę. Oczyszczalnia obecnie wykorzystana jest w 50%. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostę Lipskiego Nr IOŚiR-6210/22/06 z dnia 28.12.2006 r., ważne do 31.12.2016 r. Pozwolenie wydane jest na maksymalny dobowy przepływ 240 m³/dobę. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest bezpośrednio rzeka Krępianka. Wytworzone osady ściekowe z oczyszczalni unieszkodliwiane są na poletku osadowym w gminie Sienno¹⁶.

9.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W 2015 roku z terenu Gminy Rzecznów odebrano łącznie 232,8 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych przekazanych do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych PPHU Radkom Sp. z o.o.¹⁷

Gmina Rzecznów w 2015 roku osiągnęła wymagane poziomy:

- Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 0% przy dopuszczalnym poziomie 50%,

¹⁴ Bank Danych Lokalnych GUS (dane za rok 2014)

¹⁵ Ibidem

¹⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów

¹⁷ Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Rzecznów

- Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów frakcji komunalnych: paieru metali, tworzyw sztucznych i szkła, wynosił 45,56% przy minimalnym wymaganym poziomie 16%.

Na terenie Gminy Rzecznów funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), utworzony w dawnej bazie Zakładu Gospodarczego Użyteczności Publicznej, do którego mieszkańcy gminy mogą dostarczać:

- Odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z remontów i innych robót budowlanych wykonanych we własnym zakresie, na wykonanie których nie jest wymagane otrzymania pozwolenia na budowę, lub na wykonanie których nie jest wymagane zgłoszenie do administracji budowlano – architektonicznej,
- Przeteterminowane leki i chemikalia,
- Opakowania po środkach ochrony roślin,
- Zużyte baterie i akumulatory,
- Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- Odpady wielkogabarytowe,
- Papier,
- Metal,
- Tworzywa sztuczne,
- Szkło,
- Odpady wielkomateriałowe,
- Odpady komunalne ulegające biodegradacji w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji
- Zużyte opony
- Popiół

9.9 Zasoby geologiczne

Na terenie gminy nie ma udokumentowanych złóż kopalnych.

9.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie Gminy Rzecznów nie znajdują się zakłady mogące być źródłem poważnych awarii, w tym zakłady o dużym lub o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnym źródłem

poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy).

10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Głównymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji *Programu* są:

- zły stan wód powierzchniowych
- niedostateczna jakość powietrza (szczególnie w sezonie grzewczym),

11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Cele i zadania przewidziane do realizacji w *Programie* nie wpłyną znacząco na środowisko (przewiduje się oddziaływanie pozytywne lub neutralne). Analiza oddziaływania zadań przewidzianych w *Programie* na środowisko została przedstawiona w tabeli nr 6 niniejszego dokumentu.

Bardzo ważnym elementem zapobiegającym ewentualnym negatywnym wpływom na środowisko przyrodnicze jest ocena oddziaływania na środowisko. Należy pamiętać, że macierz oddziaływań planowanych działań w fazie budowy i eksploatacji (tabela nr 6) została wykonana z założeniem, że dla zadań inwestycyjnych planowanych w *Programie* będzie zachowane postępowanie w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a więc dla przedsięwzięć, które tego wymagają zostanie przeprowadzona procedura oceny oddziaływania inwestycji na środowiska, która zostanie zakończona decyzją środowiskową.

Tabela 6 Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:														
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Budowa ujęcia wody w Grabowcu	Faza realizacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	-	-	pośr. 0	bezp +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	bezp 0	bezp 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy	Faza realizacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp +	pośr. 0	pośr. 0	bezp +	pośr. +	0	0	0
Termomodernizacja budynku OSP w Rzecznowie	Faza realizacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	0
	Faza eksploatacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp +	pośr. 0	pośr. 0	bezp +	pośr. +	0	0	0
Termomodernizacja budynku po Szkole Podstawowej w Pasztovej Woli	Faza realizacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	0
	Faza eksploatacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp +	pośr. 0	pośr. 0	bezp +	pośr. +	0	0	0
Budowa biblioteki w m. Rzecznów i termomodernizacja filii biblioteki w Pasztovej Woli	Faza realizacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	0
	Faza eksploatacji	-	-	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp +	pośr. 0	pośr. 0	bezp +	pośr. +	0	0	0

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Budowa oczyszczalni ścieków w Rzecznowie	Faza realizacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	-	-	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
Budowa oczyszczalni ścieków w m. Pasztowa Wola wraz z kolektorem dla m. Pasztowa Wola , Pasztowa Wola Kolonia, Michałów, Płósy	Faza realizacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	-	-	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
Budowa oczyszczalni ścieków w m. Rzechów wraz z kolektorem dla m. Rzechów Kolonia , Stary Rzechów , Podkońce	Faza realizacji	-	-	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	-	-	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0

Objaśnienia do tabeli:

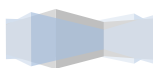
pośr.	wpływ pośredni	-	wpływ negatywny
bezp.	wpływ bezpośredni	0	wpływ neutralny
+	wpływ pozytywny		

Ponieważ częścią składową Programu Ochrony Środowiska są zadania, których realizacja może prowadzić do zabijania i okaleczania ptaków lub nietoperzy, niszczenia ich jaj, gniazd i postaci młodocianych oraz ich siedlisk, miejsc gniazdowania, lęgu i schronień należy podkreślić, iż:

- Termomodernizacje budynków będzie prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza miesiącami od marca do końca sierpnia. Jeśli zachowanie powyższego terminu nie będzie możliwe, należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348). W przypadku ww. zwierząt lub świeżych śladów ich bytności ekspert wskaże dokładne miejsce ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu.
- Zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014r., poz. 1408) żadne z gatunków roślin ani grzybów objętych ochroną nie ulegną zniszczeniu.
- W przypadku stwierdzenia występowania chronionych gatunków zwierząt, przed przystąpieniem do prac, konieczne będzie uzyskanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do nich (§6 ww. rozporządzenia) wydanego przez właściwy organ ochrony środowiska wskazany w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2015 poz. 1651 z późn. zm.)
- Po przeprowadzeniu prac remontowych będzie, w miarę możliwości umożliwione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych. Jeżeli nie będzie to możliwe poprzez wykorzystanie naturalnych szpar i szczelin, na remontowanych budynkach będą umieszczane siedliska zastępcze (np. budki lęgowe) aby zrekompensować utracone miejsca bytowania i rozrodu danych gatunków. Charakter siedlisk zastępczych, ich lokalizacja, parametry i zagęszczenie będą dobrane odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej i skonsultowane.

Podsumowując należy stwierdzić, że nie wykazano negatywnego oddziaływania na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w *Programie*.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w *Programie*

Z uwagi na fakt, że dla realizacja zadań ujętych w *Programie* nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, nieuzasadnione jest proponowanie działań alternatywnych. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku niezrealizowania zadań ujętych w *Programie* stan środowiska może ulec pogorszeniu, szczególnie w zakresie jakości powietrza i wód.

Spis rysunków

Rysunek 1. Cieki powierzchniowe i działy wodne na terenie Gminy Rzecznów	11
Rysunek 2 Lokalizacja najważniejszych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w okolicy Gminy Rzecznów	17

Spis tabel

Tabela 1 Wyniki ocen Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) badanych w 2014 roku.	12
Tabela 2. Charakterystyka GZWP na terenie Gminy Rzecznów	14
Tabela 3. Klasy strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej.....	15
Tabela 4. Gleby na terenie Gminy Rzecznów	16
Tabela 5. Ujęcia wody w Gminie Rzecznów	20
Tabela 6 Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000	24

